

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ "ΔΗΜΗΤΡΑ"
Ινστιτούτο Μεσογειακών και Δασικών Οικοσυστημάτων

**Διατήρηση Δασών και Δασικών Ανοιγμάτων Προτεραιότητας στον Εθνικό Δρυμό Οίτης
και στο Όρος Καλλίδρομο της Στερεάς Ελλάδας**

Conservation of priority forests and forest openings in "Ethnikos Drymos Oitis" and "Oros
Kallidromo" of Sterea Ellada

***Juniperus foetidissima* monitoring protocol**

LIFE+ Nature (LIFE11 NAT/GR/1014)

Action A.7

Επιστημονικός Υπεύθυνος:

Δρ. Γ. Καρέτσος

Συντακτική Ομάδα:

Δρ. Κ. Τσαγκάρη, Δρ. Ν. Προύτσος, Γ. Μάντακας, Α. Μπουρλέτσικας, Κ. Καούκης

2014

Το έργο συγχρηματοδοτείται από το χρηματοδοτικό μέσο LIFE + Nature της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Γενικά στοιχεία

Στόχος της δημιουργίας του παρόντος πρωτοκόλλου καταγραφής είναι η παρακολούθηση της εξέλιξης της δράσης εμπλουτισμού και επανεισαγωγής του είδους *Juniperus foetidissima* στον Εθνικό Δρυμό της Οίτης. Η καταγραφή θα ξεκινήσει αμέσως μετά τη φύτευση και θα πραγματοποιείται μία φορά κάθε έτος.

Την παρακολούθηση, τόσο κατά τη διάρκεια του προγράμματος, όσο και μετά την ολοκλήρωση του (after LIFE monitoring) θα πραγματοποιεί το προσωπικό του Ινστιτούτου Μεσογειακών Δασικών Οικοσυστημάτων του Ελληνικού Γεωργικού Οργανισμού «Δήμητρα» σε συνεργασία με το προσωπικό του Φορέα Διαχείρισης του Εθνικού Δρυμού, το οποίο και θα εκπαιδευτεί από το Ερευνητικό και Επιστημονικό Προσωπικό του Ινστιτούτου κυρίως για την υποβοήθηση της παρακολούθησης μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος.

Για την παρακολούθηση των αποτελεσμάτων των δράσεων εμπλουτισμού ή/και επανεισαγωγής, σε κάθε θέση θα σημειθούν με μεταλλικά ταμπελάκια τουλάχιστον 50 δένδρα στα οποία θα παρακολουθείται ετησίως η επιβίωση και η ανάπτυξή τους. Σε κάθε θέση που θα πραγματοποιηθούν δράσεις παρακολούθησης θα υπάρχει σχετική σήμανση για ενημέρωση του κοινού.

Κάθε δένδρο θα φέρει έναν μοναδικό κωδικό και θα καταγράφεται η επιβίωσή του, το ύψος του, η διάμετρος του κορμού στη βάση, η μεγαλύτερη και η μικρότερη διάμετρος της κόμης καθώς και μια μακροσκοπική ποιοτική εκτίμηση της ζωτικότητάς του (κατηγοριοποίηση σε μια από τις 3 κατηγορίες, 1: κακής ζωτικότητας, 2: μέτριας ζωτικότητας και 3: καλής ζωτικότητας). Επίσης σε κάθε δεκάδα από τα δένδρα που θα παρακολουθούνται θα γίνεται φωτογράφιση ενός προεπιλεγμένου δένδρου για να υπάρχει και η απαραίτητη φωτογραφική τεκμηρίωση και σύγκριση. Η επιλογή των δένδρων ανά θέση θα γίνει τυχαία.

Εκτός της καταγραφής των δένδρων *Juniperus foetidissima* σε κάθε θέση παρεμβάσεων θα γίνεται και συστηματική καταγραφή της λοιπής βλάστησης και κυρίως φυτικών ειδών που συνυπάρχουν στον οικοτόπο τα όποια είναι: *Daphne oleoides*, *Cotoneaster integerimus*, *Fragula rupestris*, *Crataegus orientalis*, *Juniperus oxycedrus*, *Sorbus umbelata*, *Juniperus communis ssp. nana* και *Astragalus sp.* Σε αυτά τα είδη θα καταγράφεται η ύπαρξή τους καθώς και η κάλυψή τους σε αντιπροσωπευτικές δειγματοληπτικές επιφάνειες. Οι συγκεκριμένες καταγραφές της συνοδού βλάστησης θα δείξουν αν υπάρχουν διαφοροποιήσεις μετά τις επεμβάσεις.

Πρωτόκολλο Παρακολούθησης Αναδασώσεων με *Juniperus foetidissima*

Περιοχή	
Αρ. plot	

Ημερομηνία	
Παρατηρητής	

Φυτεμένα δένδρα <i>Juniperus foetidissima</i>										
Αριθμός δένδρου	ΚΩΔ	Επιβίωση (N/O)	Ζωτικότητα (1,2,3)*	Φωτογράφιση δένδρου (N/O)- Αρ. φώτο	Παραβλάστηση υποκειμένου (N/O)	Ύψος (cm)	Διάμετρος κόμης (cm)		Διάμετρος κορμού στη βάση (cm)	Παρατηρήσεις
							Μέγιστη	Ελάχιστη		
1				N-						
2				0						
3				0						
4				0						
5				0						
6				0						
7				0						
8				0						
9				0						
10				N-						
11				0						
12				0						
13				0						
14				0						
15				0						
16				0						
17				0						
18				0						
19				0						
20				N-						
21				0						
22				0						
23				0						
24				0						
25				0						

*(1: κακή, 2: μέτρια, 3: καλή)

Θαμνώδης Όροφος			
Είδος	Κάλυψη (%)	Είδος	Κάλυψη (%)
<i>Daphne oleoides</i>		<i>Fragula rupestris</i>	
<i>Juniperus oxycedrus</i>		<i>Sorbus umbelata</i>	
<i>J. communis ssp. nana</i>			
<i>Astragalus sp.</i>			
<i>Cotoneaster integerimus</i>			
<i>Crataegus orientalis</i>			

